

RÈN LUYỆN PHONG CÁCH LÀM VIỆC DÂN CHỦ, TẬP THỂ KẾT HỢP NÊU GƯƠNG HỒ CHÍ MINH CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGUYỄN HUỆ

Nguyễn Hữu Hải Đăng - Phan Thanh Thương
Trường Đại học Nguyễn Huệ
Email: camdoaitonta@gmail.com.

Tóm tắt: Phong cách làm việc dân chủ, tập thể kết hợp với nêu gương là một bộ phận quan trọng trong di sản vô giá mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Phong cách làm việc của Người không chỉ là bài học, chuẩn mực trong xây dựng phong cách làm việc cho đội ngũ cán bộ cách mạng nói chung, mà còn có giá trị to lớn trong bồi dưỡng, rèn luyện phong cách làm việc cho học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ nói riêng.

Từ khóa: Phong cách làm việc, dân chủ, nêu gương, học viên, Đại học Nguyễn Huệ.

Nhận bài: 18/11/2025; Biên tập: 19/11/2025; Phản biện: 22/11/2025; Duyệt đăng: 26/11/2025.

1. Đặt vấn đề

Phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh phản ánh những giá trị cốt lõi trong tư tưởng, đạo đức của Người và được thể hiện sinh động, tự nhiên, độc đáo, có sức thu hút, cảm hóa thông qua các hoạt động, ứng xử hàng ngày, thể hiện một nhân cách lớn, trí tuệ lỗi lạc, đạo đức trong sáng, nhân văn. Phong cách của Người là tấm gương sáng để mọi người học tập và làm theo. Không chỉ người Việt Nam, từ nông dân đến trí thức, từ già đến trẻ, từ miền xuôi đến miền ngược, từ người tu hành đến các chính khách, thương gia đều tìm thấy ở Hồ Chí Minh phong cách của chính mình, mà cả người nước ngoài ở phương Đông hay phương Tây đều cảm thấy gần gũi với phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Phong cách Hồ Chí Minh là một hệ thống, chỉnh thể, gắn bó chặt chẽ với nhau, phát triển theo lôgic, đi từ suy nghĩ (phong cách tư duy) đến nói, viết (phong cách diễn đạt) và biểu hiện qua phong cách làm việc, ứng xử, sinh hoạt hàng ngày. Trong đó, phong cách làm việc dân chủ, tập thể và nêu gương cùng với những lời dạy của Người là những bài học vô giá cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, đoàn viên thanh niên nói chung, học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ nói riêng học tập và làm theo trong xây dựng phong cách làm việc của bản thân.

2. Nội dung nghiên cứu

Phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh là hệ thống những nguyên tắc, phương pháp và cách thức làm việc mang tính dân chủ, quần chúng, khoa học và nêu gương, tạo nên nét đặc trưng riêng trong hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo cách mạng của Người. Phong cách ấy gắn liền với mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, được thể hiện nhất quán, sinh động cả trong tư tưởng và thực tiễn cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng việc rèn luyện phong cách làm việc của đội ngũ cán bộ, xem đây là yếu tố quyết định hiệu quả lãnh đạo, quản lý và củng cố niềm tin của Nhân dân.

Đối với cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu phải thường xuyên học tập, nâng cao trình độ, trau

dồi kỹ năng lãnh đạo, quản lý; đồng thời xây dựng phong cách làm việc tập thể, dân chủ. Dân chủ, theo Người, là phát huy trí tuệ tập thể, tôn trọng ý kiến của quần chúng và không áp đặt ý chí chủ quan cá nhân. Người nhấn mạnh, mọi vấn đề đều cần được thảo luận công khai, để mỗi người tự do bày tỏ quan điểm nhằm tìm ra chân lý. Việc lắng nghe, tiếp thu ý kiến của cấp dưới, quần chúng không chỉ thể hiện tinh thần dân chủ mà còn tạo sự đồng thuận, gắn bó trong tổ chức. Khi chân lý đã được xác lập trên cơ sở thảo luận dân chủ, thì sự thống nhất hành động chính là biểu hiện của kỷ luật và trách nhiệm.

Phong cách làm việc tập thể, dân chủ không chỉ khơi dậy tinh thần sáng tạo, cống hiến mà còn tăng cường sự đoàn kết, thống nhất trong cơ quan, đơn vị. Cùng với đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh yêu cầu nêu gương của cán bộ, đảng viên. Mỗi cán bộ phải làm gương trong mọi công việc, từ nhỏ đến lớn; phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; nói đi đôi với làm. Nêu gương không phải là khẩu hiệu mà là hành động cụ thể, thường xuyên, bền bỉ trong thực tiễn công tác và sinh hoạt hằng ngày.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, việc nêu gương của cán bộ cần được thể hiện trên ba mối quan hệ cơ bản: với bản thân, với người khác và với công việc. Đối với bản thân, cán bộ phải chống tự cao, tự đại, tự mãn - những căn bệnh dễ dẫn đến chủ quan, xa rời quần chúng và làm suy giảm năng lực lãnh đạo. Đối với người khác, phải giữ thái độ chân thành, khiêm tốn, đoàn kết, trung thực, khoan dung và tôn trọng lẫn nhau. Đối với công việc, phải tận tâm, tận lực, có trách nhiệm cao, gương mẫu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, cán bộ, đảng viên phải luôn giữ vững nguyên tắc “dĩ công vi thượng”, đặt lợi ích chung lên trên lợi ích cá nhân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh coi sự thống nhất giữa lời nói và việc làm là nguyên tắc cốt lõi của nêu gương. Người khẳng định, cán bộ muốn giáo dục, thuyết phục người khác thì trước hết bản thân phải gương mẫu. Nếu nói nhiều mà làm ít, hoặc nói một đằng làm một nẻo, thì sẽ mất uy tín và không thể phát huy vai trò nêu gương. Do đó, nêu gương vừa là yêu cầu

đạo đức, vừa là tiêu chí đánh giá phẩm chất, năng lực của người cán bộ, đảng viên.

Quán triệt các chỉ thị của Đảng và Quân ủy Trung ương, thời gian qua, Trường Đại học Nguyễn Huệ đã chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với toàn thể cán bộ, giảng viên, học viên và nhân viên. Nội dung này từng bước trở thành việc làm tự giác, thường xuyên, góp phần xây dựng Nhà trường cách mạng, chính quy, vững mạnh toàn diện, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tuy nhiên, trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, sự giao thoa văn hóa diễn ra mạnh mẽ; mặt trái của kinh tế thị trường, tác động của mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo và chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch đang ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức, lối sống, phương pháp và tác phong làm việc của học viên. Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư cũng đặt ra những yêu cầu mới đối với bản lĩnh chính trị, đạo đức, tác phong và phong cách làm việc của người học.

Trong điều kiện đó, việc tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; xây dựng phong cách làm việc tập thể, dân chủ gắn với nêu gương cho đội ngũ học viên Trường Đại học Nguyễn Huệ là yêu cầu cấp thiết. Để đạt hiệu quả thiết thực, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó tập trung vào những nội dung cốt lõi nhằm hình thành phong cách làm việc khoa học, dân chủ, trách nhiệm và nêu gương, đáp ứng yêu cầu xây dựng Nhà trường và Quân đội trong tình hình mới.

Một là, tiếp tục đẩy mạnh giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho đội ngũ học viên. Đây là biện pháp quan trọng hàng đầu, vì nhận thức đúng là cơ sở cho tổ chức các hoạt động thực tiễn có chất lượng, hiệu quả. Do đó, cấp ủy, chỉ huy các cấp trong Nhà trường cần đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền, giáo dục cho đội ngũ học viên nhận thức đúng về tính cấp thiết đối với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; đặc biệt là phong cách làm việc dân chủ, tập thể kết hợp với nêu gương của Người. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng chỉ dạy: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Muốn vậy, công tác tuyên truyền, giáo dục cần bám sát sự chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên, tình hình thực tiễn của đơn vị và gắn với chức trách, nhiệm vụ của người học viên. Tổ chức tốt việc sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm sau mỗi đợt học tập, bồi dưỡng; kịp thời biểu dương, khen thưởng những học viên tiêu biểu và phê bình, uốn nắn những nội dung, những trường hợp chưa làm tốt; từ đó rút ra những kinh nghiệm hay, cách làm sáng tạo, nhân rộng các điển hình tiên tiến để việc học tập và làm theo phong cách làm việc tập thể, dân chủ kết hợp nêu gương của Người trở thành phong trào sâu, rộng, có sức lan tỏa mạnh mẽ ở từng đơn vị trong toàn Nhà trường.

Hai là, xác định đúng nội dung, đa dạng hóa các hình thức học tập, rèn luyện phong cách làm việc của học viên. Đây là giải pháp rất cần thiết, giúp cho học viên nắm chắc, hiểu sâu và thực hiện tốt phong cách của Người. Theo đó, nội dung học tập và làm theo cần bám sát những đặc trưng của phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cụ thể: Các đơn vị quản lý học viên cần xác định trọng tâm học tập, rèn luyện phương pháp, kỹ năng thiết lập chương trình, kế hoạch công tác; phương pháp, kỹ năng tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch theo cương vị, chức trách của từng người; phương pháp, tác phong làm việc sâu sát, cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm. Học tập và rèn luyện tác phong làm việc sâu sát, cụ thể, gần gũi; kỹ năng giao tiếp, vận động quần chúng; kỹ năng nắm bắt và giải quyết tư tưởng, tâm lý cho học viên; bồi dưỡng, rèn luyện phương pháp, kỹ năng giáo dục, thuyết phục quần chúng, nghệ thuật chinh phục con người;... chống lối làm việc chủ quan, duy ý chí, quan liêu, mệnh lệnh, coi thường nhân cách chiến sĩ.

Học tập, rèn luyện phương pháp làm việc tập thể, tinh thần làm việc dân chủ, khiêm tốn học hỏi quần chúng, biết quy tụ tài năng, trí tuệ của tập thể để hoàn thành nhiệm vụ; đồng thời, cần kiên quyết đấu tranh chống mọi biểu hiện quan liêu, gia trưởng, độc đoán, chuyên quyền. Học tập và rèn luyện tác phong nói đi đôi với làm, nêu gương trước cấp dưới, học cách nói, cách viết của quần chúng; luôn hăng hái, tiên phong trong mọi công việc, có tác phong làm việc chủ động, sáng tạo và tinh thần quyết đoán, dám làm, dám chịu trách nhiệm; luôn thẳng thắn phê bình những biểu hiện thiếu mẫu mực trong lối sống và làm việc. Cùng với xác định đúng nội dung bồi dưỡng, rèn luyện phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho học viên, từng đơn vị cần vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp thực hiện, trong đó tập trung vào những hình thức, biện pháp chủ yếu như: Bồi dưỡng thông qua tập huấn; thông qua thực tiễn hoạt động, công tác; cấp trên bồi dưỡng cho cấp dưới; thông qua hoạt động nêu gương điển hình về phong cách làm việc.

Ba là, tăng cường xây dựng môi trường sư phạm quân sự chính quy, mẫu mực, lành mạnh, thân thiện. Môi trường sư phạm quân sự chính quy, mẫu mực, lành mạnh, thân thiện có ảnh hưởng rất lớn đến quá trình bồi dưỡng, phát triển phong cách làm việc cho đội ngũ học viên. Bởi vì: Môi trường văn hóa sư phạm quân sự góp phần định hướng chính trị tư tưởng, phát huy giá trị văn hóa “Bộ đội Cụ Hồ” và các giá trị văn hóa Nhà trường; trực tiếp phát triển và hoàn thiện phẩm chất, nhân cách, bồi dưỡng đạo đức, lối sống cho học viên. Đồng thời, thông qua môi trường văn hóa sư phạm quân sự sẽ xây dựng Nhà trường vững mạnh về chính trị, tổ chức biên chế đúng quy định, duy trì nghiêm các chế độ sẵn sàng chiến đấu, huấn luyện giỏi,

xây dựng nề nếp chính quy và quản lý kỷ luật tốt cũng như thực hiện tốt công tác hậu cần, tài chính, kế hoạch và đầu tư, bảo đảm tốt về công tác kỹ thuật cũng như góp phần phòng, chống nhận thức, hành vi phản giá trị, lệch chuẩn văn hóa trong Nhà trường... Chính vì vậy, nếu được sống và làm việc trong một môi trường văn hóa sư phạm trong sạch, lành mạnh, đoàn kết, thống nhất, thân thiện thì đội ngũ học viên sẽ tin tưởng hơn vào sự lãnh đạo của tổ chức đảng, tổ chức chỉ huy của đơn vị, tình cảm đồng chí, đồng đội sẽ ngày càng gắn kết và phát triển tốt đẹp hơn. Cho nên, xây dựng môi trường sư phạm quân sự của các đơn vị chính quy, mẫu mực, lành mạnh, thân thiện sẽ trực tiếp giúp cho đội ngũ học viên bồi dưỡng những phẩm chất chính trị, tư tưởng và đạo đức, lối sống một cách đúng đắn, tạo môi trường thuận lợi để họ bồi dưỡng, rèn luyện phong cách làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh một cách thiết thực, hiệu quả.

Bốn là, thường xuyên trau dồi tư tưởng, phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, tự giác học tập, tu dưỡng, rèn luyện, nêu cao tự phê bình và phê bình cho đội ngũ học viên. Người cán bộ, đảng viên, nhất là học viên ở nhà trường Quân đội nói chung ở Trường Đại học Nguyễn Huệ nói riêng phải có sự hiểu biết sâu sắc lý luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin, bởi vì đây chính là thế giới quan, phương pháp luận khoa học, phương pháp cách mạng đúng đắn, cần thiết cho nhận thức và hành động. Trên nền tảng đó, học viên trau dồi, nâng cao trình độ, năng lực, năng lực đó bao gồm cả trình độ kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo nghề nghiệp và khả năng suy nghĩ độc lập, sáng tạo trong quá trình xử lý, giải quyết các tình huống sư phạm. Chính thực tiễn sôi động sẽ giúp cho người tự ý thức được sự hạn chế, thiếu hụt của bản thân để có kế hoạch học tập và rèn luyện, để giúp họ bổ sung, bồi đắp thêm kiến thức, kinh nghiệm, kỹ năng công tác đáp ứng với sự vận động, phát triển của yêu cầu nhiệm vụ của Nhà trường, của Quân đội trong giai đoạn mới. Đây là yếu tố quan trọng quyết định đến chất lượng và hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ của người học viên. Mặt khác, đạo đức cách mạng của người học viên còn thể hiện ở tinh thần đoàn kết, chấp hành kỷ luật nghiêm minh, tự giác, ý chí phấn đấu nỗ lực vươn lên trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Bên cạnh đó, tích cực thực hiện tự phê bình, phê bình trong sinh hoạt, học tập, công tác, xem đó là trách nhiệm của học viên nên trong sinh hoạt tự phê bình và phê bình của tiểu đội, trung đội đại đội, học viên cần phải có thái độ trung thực, luôn đặt lợi ích của Đảng, của tập thể lên trên lợi ích cá nhân. Thực hiện nêu gương khi tiến hành tự phê bình và phê bình cũng phải có phương pháp để bảo đảm tính khách quan, khoa học, phù hợp và hiệu quả. Phương pháp đó là, tự phê bình và phê bình phải từ trên xuống; các cấp ủy, cấp lãnh đạo, chỉ huy ở từng đơn vị phải thường xuyên nêu gương tự phê bình và phê bình trước cấp dưới, đồng chí, đồng nghiệp

và quần chúng; biểu dương những việc làm tốt, kịp thời phát hiện, uốn nắn những việc làm chưa tốt. Phải trân trọng lắng nghe và tiếp thu những ý kiến đóng góp của cấp dưới để khắc phục thiếu sót, hạn chế của bản thân.

3. Kết luận

Ngày nay, trước sự biến động to lớn, diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo của tình hình thế giới, sự tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhất là công nghệ số phát triển mạnh mẽ, đòi hỏi việc thường xuyên bồi dưỡng, rèn luyện phong cách làm việc tập thể, dân chủ kết hợp nêu gương của Chủ tịch Hồ Chí Minh có ý nghĩa hết sức sâu sắc, cần thiết đối với đội ngũ học viên của Nhà trường. Vì thế, để hoạt động này đi vào chiều sâu, đòi hỏi đội ngũ học viên cần nêu cao tinh thần trách nhiệm, chống chủ nghĩa cá nhân, xác định rõ chức trách, nhiệm vụ của mỗi người. Tuy nhiên, cần coi trọng, quan tâm đúng mức đến lợi ích cá nhân chính đáng của đội ngũ học viên vì chỉ khi đó mới phát huy được tinh thần trách nhiệm, sự cống hiến, ý thức gương mẫu ở họ, tạo bước đột phá trong nâng cao chất lượng hiệu quả của việc xây dựng phong cách làm việc cho đội ngũ học viên Nhà trường trong điều kiện mới ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bộ Chính trị (2021). *Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của bộ Chính trị tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”*.
- [2]. Tổng cục Chính trị (2020). *Tài liệu học tập Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.
- [3]. Hồ Chí Minh (2011). *Toàn tập, Tập 10*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr.378, 378.

Training a democratic and collective working style combined with emulating Ho Chi Minh's example for students of Nguyen Hue University

Nguyen Huu Hai Dang - Phan Thanh Thuong
 Nguyen Hue University
 Email: camdoaitonta@gmail.com.

Abstract: *The democratic and collective working style combined with setting an example is an important part of the invaluable legacy that President Ho Chi Minh left to the entire Party, the entire people and the entire army. His working style is not only a lesson and a standard in building a working style for revolutionary cadres in general, but also has great value in nurturing and training the working style for students of Nguyen Hue University in particular.*

Keywords: *Working style, democracy, setting an example, students, Nguyen Hue University.*